

Creative
Europe
Culture

**FEITEN
& CIJFERS**
**Creative Europe
Cultuur 2015**

Twoe jaar Creative Europe

De feiten en cijfers van 2015

Op 1 januari 2014 ging het Creative Europe programma (2014-2020) van start met als doelstelling om de concurrentiepositie van de Europese cultuur-, film-, televisie- en game-industrie te versterken. Het programma heeft een budget van 1,46 miljard euro voor een periode van zeven jaar; 56% is bestemd voor MEDIA, 31% voor Cultuur en 13% voor een cross-sectoraal subprogramma. Creative Europe is het belangrijkste instrument van de EU om audiovisuele en culturele initiatieven in Europa en daarbuiten te bevorderen. Tegelijkertijd heeft het ook een directe impact op de economische groei en werkgelegenheid, in lijn met de Europa 2020-strategie, de groeistrategie van de EU voor jaren tot aan 2020. In 2015 heeft het subprogramma Cultuur in Nederland 19 organisaties ondersteund.

Het was een mooi jaar voor de Nederlandse culturele en creatieve sector. Het is opvallend dat de Europese focus leeft binnen alle kunst disciplines. Nederlandse penvoerders coördineren groot- en kleinschalige projecten, platforms, netwerken en literaire vertalingsprojecten. Binnen alle oproepen van het Creative Europe programma zijn Nederlandse partijen zichtbaar vertegenwoordigd. Bovendien is het bijzonder dat de twee Nederlandse organisaties Eurosonic Noorderslag en Europa Nostra al jaren de Europese prijs voor popmuziek en de Europese prijs voor erfgoed coördineren en de prijsuitreiking verzorgen.

In 2015 heeft de Europese Commissie 18 projecten (van 19 organisaties) met Nederlandse betrokkenheid voor ruim 16 miljoen euro gesteund. In deze brochure plaatsen we de Nederlandse participatie binnen het programma in perspectief. De speerpunten van Creative Europe zoals capaciteitsopbouw, publieksonwikkeling en de digitale veranderingen worden weerspiegeld in de Nederlandse resultaten, wat de veelzijdigheid van de Nederlandse sector goed weergeeft.

Met trots laat ik weten dat de Nederlandse cultuursector ook dit jaar weer bewijst een belangrijke bijdrage te leveren aan de Europese cultuur. Naast terugblikken op een succesvol jaar, blikken we ook vooruit naar 2016, het jaar waarin de tussentijdse evaluatie van het Creative Europe programma plaats zal vinden.

Wij zijn benieuwd naar uw aanbevelingen voor de toekomst van het Creative Europe programma en houden iedereen op de hoogte van de ontwikkelingen. Natuurlijk kunt u altijd bij ons terecht voor advies over de subsidieregelingen van Creative Europe.

In deze resultatenbrochure zijn, in lijn met het Creative Europe programma, de subprogramma's Cultuur en MEDIA (zie ommezijde) samengevoegd. Dit geeft een goed overzicht van hoe de Nederlandse culturele sector, zowel direct als indirect, van het Creative Europe profiteert.

Klaartje Bult
Programme Manager Culture
Creative Europe Desk NL

“Met het Creative Europe programma bevorderen we de cultuursector, inclusief film, maar ook de verspreiding van hoogwaardige kunstwerken en de mobiliteit van kunstenaars. Wat scoort is innovatie en innovatieve projecten. Wij zijn er van overtuigd dat het programma niet alleen uitstekende projecten zal financieren, maar daarnaast ook financiering voor cultuur uit andere bronnen zal aantrekken, zoals ook in 2015 is gelukt.”

Karel Barták,
hoofd Creative Europe
Cultuur – Europese
Commissie, DG EAC

Creative Europe subprogramma Cultuur

Het Creative Europe subprogramma Cultuur bestaat uit vier programmalijnen: Europese Samenwerkingsprojecten, Platforms, Netwerken en Literaire Vertalingen. Het programma biedt ondersteuning aan de culturele sector en de creatieve industrie in Europa. Het gaat hierbij om meerjarige multilaterale samenwerkingsverbanden bestaande uit een projectleider en aangesloten partners. De projectleider is de aanvragende organisatie en onderhoudt gedurende het project contacten met het Uitvoerend Agentschap (EACEA) in Brussel. Uitzondering op deze regel zijn de Literaire Vertalingen. Hierbij wordt ondersteuning geboden aan één uitgeverij voor de vertaling van Europese literatuur.

Het subprogramma Cultuur heeft twee algemene doelstellingen:

- Promoten en beschermen van het Europees cultureel erfgoed, cultuur en taaldiversiteit, door middel van grensoverschrijdende en transnationale circulatie van artistieke en creatieve professionals en -producten;
- Versterken van het concurrentievermogen en de capaciteit van de culturele en creatieve sectoren met een focus op publieksonwikkeling, digitalisering en innovatie.

Creative Europe heeft drie prioriteiten geformuleerd voor Europese projecten. Het is van belang dat minstens één prioriteit wordt uitgediept in een project:

- **Grensoverschrijdend verkeer van de culturele spelers en circulatie van artistieke producties (transnational mobility)**
Het is de bedoeling om culturele en taalkundige diversiteit te promoten en een brede en duurzame interesse voor de Europese culturele content te bevorderen.
- **Professionele ontwikkeling (capacity building)**
Deze prioriteit houdt het ondersteunen van artiesten en culturele actoren in om een internationale carrière uit te bouwen. Hier gaat het om het ontwikkelen van kennis en vaardigheden om te kunnen participeren in onze veranderende maatschappij gekenmerkt door digitale en technologische vooruitgang. Het ontwikkelen van nieuwe businessmodellen behoort hier ook toe.
- **Duurzame publieksonwikkeling (audience development)**
Bij deze prioriteit is het van belang om iets te creëren samen met je publiek in plaats van voor je publiek. Het gaat om het bedenken van strategische acties voor betere en grotere publieksbetrokkenheid.

Programmalijnen

Europese Samenwerkingsprojecten

Deze programmalijn is opgedeeld in klein- en groot-schalige samenwerkingsprojecten. Kleinschalige samenwerkingen bestaan uit minimaal drie organisaties uit drie deelnemende landen. Hier kan een maximumbijdrage van 200.000 euro voor worden aangevraagd. De grootschalige samenwerkingen bestaan uit minimaal zes organisaties uit zes deelnemende landen. Hier kan een maximumbijdrage van 2 miljoen euro voor worden aangevraagd. Een samenwerkingsproject kan maximaal vier jaar ondersteund worden vanuit het programma.

Europese Platforms

Deze programmalijn biedt ondersteuning voor platforms in de culturele en creatieve sector, bestaande uit ten minste tien leden in tien deelnemende landen. Platforms dragen bij aan de mobiliteit, zichtbaarheid en promotie van opkomend talent en zijn *business-to-consumer* georiënteerd. De maximumbijdrage per platform is 500.000 euro per jaar. 2016 is het laatste jaar waarin subsidie kan worden aangevraagd.

Europese Netwerken

Deze programmalijn biedt ondersteuning voor netwerken in de culturele en creatieve sector. Deze netwerken bestaan uit ten minste vijftien organisaties uit tien deelnemende landen en zijn *business-to-business* georiënteerd, waarbij ondersteuning wordt gegeven aan de professionalisering en internationalisering van de aangesloten organisaties. Een netwerk krijgt een maximale subsidie van 250.000 euro per jaar gedurende vier jaar. 2016 is het laatste jaar waarin subsidie kan worden aangevraagd.

Literaire Vertalingen

Deze programmalijn biedt ondersteuning aan uitgeverijen voor de vertaling, distributie en promotie van een pakket aan literaire fictieve werken. Het gaat hierbij om vertalingen van en naar één van de officiële talen van de EU, het Latijn en het Oudgrieks. Er kan maximaal 100.000 euro per project worden aangevraagd.

Nederland

18 projecten met Nederlandse betrokkenheid voor ruim 16 miljoen euro gesteund vanuit het Creative Europe subprogramma Cultuur 2015

Nederland is succesvol geweest in alle drie de programmalijnen die openstonden in 2015 voor het subprogramma Cultuur, namelijk Europese Platforms, Literaire Vertalingen en Samenwerkingsprojecten. Zo werden in totaal zeven kleinschalige en negen grootschalige samenwerkingsprojecten, twee literaire vertalingen en één platform ondersteund met Nederlandse betrokkenheid als projectleider of partner. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van ruim 16 miljoen euro, van het totale beschikbare bedrag voor deze programmalijnen van ruim 41 miljoen euro. Het aandeel toegekende projecten met Nederlandse participatie komt daarmee uit op 38,86%.

Samenwerkingsprojecten

In de programmalijn Samenwerkingsprojecten zijn twee Nederlandse projectleiders te noemen, namelijk Zuyd Hogeschool (kleinschalig project) en Orkest van het Oosten (grootschalig project). Daarnaast zijn bij de kleinschalige samenwerkingsprojecten de volgende organisaties als partner betrokken: Eurosonic Noorderslag, Cross-Linx, NHTV Internationale Hogeschool Breda, Nederlandse Vioolconcoursen, Open State Foundation, Dancing on the Edge en DW-RS Producties. Bij de grootschalige samenwerkingsprojecten zijn de partners Codarts Rotterdam, Holland Dance Festival, 7scenes, Oerol Festival, Van Abbemuseum, Nationale Opera & Ballet, Gaudeamus Muziekweek en Nederlands Philharmonisch Orkest betrokken.

“Geweldig! Dat is een grote erkenning, en een enorme uitdaging. Nu kunnen we een enorme sprong maken in het bereiken van nieuwe publieksgroepen. Met onze musici in de hoofdrol. De eerste stappen hebben we de afgelopen twee jaar gezet met vier Europese orkesten in ons European Orchestra Lab project, tevens ge-cofinancierd door Creative Europe. Dankzij de honorering van EO-LAB II kunnen we nu met elf orkesten verder op de ingeslagen succesvolle weg.”
Menno van Duuren – Beleidsmedewerker Artistieke Zaken, Orkest van het Oosten

European Orchestra Laboratory: nieuwe formules, nieuwe locaties, nieuw publiek.

European Orchestra Laboratory II (EO LAB)

De sterke resultaten van het eerdere project EO LAB I hebben nieuwe orkesten van kwalitatief hoog niveau aangetrokken. De rol van musici is cruciaal voor het succes van de toekomst van orkesten om een nieuw publiek te bereiken. In EO LAB II zal het traditionele *topdown* managementmodel van het orkest zich ombuigen naar een model waarin de potentie van de individuele musici vrij gegeven wordt. Geselecteerde muzikanten worden projectleiders (met strategische verantwoordelijkheid) binnen afgebakende gemeenschappen. Door samen te werken met gemeenschapsambassadeurs worden orkesten dichterbij de maatschappij gebracht. Verwacht wordt dat deze experimenten zullen leiden tot duurzame verdienmodellen voor de toekomst. Partners in EO LAB II zijn: Orkest van het Oosten, Hallé Orchestra, Tonkünstler-Orchester, Czech Philharmonic Orchestra, Romanian National Symphony Orchestra, Barcelona Symphony Orchestra, BBC Philharmonic, Gothenburg Symphony Orchestra, Odense Symfoniorkester, WDR Sinfonieorchester en Polish Baltic Philharmonic Orchestra. De projectleider van dit samenwerkingsproject is Orkest van het Oosten.

Foto: Hilde Lillejord

Platform Europese Theater Academies (PLETA)

Het Platform Europese Theater Academies is een samenwerking van acht Europese academies: Oslo, Helsinki, Riga, Warschau, München, Salzburg, Brussel en Maastricht. Het platform richt zich op een toekomstbestendig toneelonderwijs, minder op de

ationale, lokale beroepspraktijk en gaat meer uit van Europese oriëntatie. Er worden coproducties gemaakt in meerdere talen met steeds een deelname van alle acht academies. Alle projecten worden gedocumenteerd en gefilmd. De projectleider van dit samenwerkingsproject is Zuyd Hogeschool in Maastricht.

“Toneelonderwijs is gericht op de bestaande nationale beroepspraktijk. Europese samenwerking maakt het toneelonderwijs toekomstbestendig.”
Arthur Sonnen – Artistiek coördinator PLETA

Platforms

European Talent Exchange Programme 3.0

Nederland is zeer succesvol geweest met de toekenning van een Nederlands **platform**: European Talent Exchange Programme 3.0. Dit Europese platform is een vervolg op het grootschalige samenwerkingsproject ETEP, een initiatief van Eurosonic Noorderslag om de circulatie te stimuleren van Europees muziekrepertoire op festivals, op de radio en in andere Europese media.

John Coffey – ETEP 3.0. Foto: Bart Heemskerk

De éénjarige subsidie voor ETEP 3.0 loopt tot november 2016. Eurosonic Noorderslag is projectleider van het project waaraan twaalf organisaties meewerken uit elf verschillende landen. Nederland was verhoudingsgewijs zeer succesvol in de programmalijn Europese Platforms. Voor deze oproep werden namelijk 47 aanvragen gedaan uit heel Europa waarvan slechts drie werden gehonoreerd. Naast dit muziekplatform uit Nederland zijn ook platforms gehonoreerd uit Slovenië, voor architectuur, en het Verenigd Koninkrijk, voor literatuur.

“Wij zijn verheugd dat de Europese Commissie de waarde van ons Europese platform voor talentontwikkeling en internationale promotie erkent en ons en onze Nederlandse en internationale partners steunt in het realiseren van een groter publieksbereik voor Europese artiesten in Europa.”
Janke Brands – Zakelijk leider ETEP 3.0

Uitgeverij World Editions ontving financiering voor de vertaling van, onder andere, de boeken *Hah!* Van Birgül Ögüz en *De Nederlandse Maagd* van Marente de Moor.

Literaire Vertalingen

In de programmalijn Literaire Vertalingen zijn twee Nederlandse aanvragen gehonoreerd. Uitgeverij World Editions ontving financiering voor het project *The World is Our Oyster*. Tien boeken werden vertaald vanuit het Nederlands, Turks, Frans en Italiaans naar het Engels. Ook Uitgeverij De Geus was succesvol met het project *Forging European Citizenship Through Literature*. De Geus vertaalde tien boeken vanuit het Engels, Deens, Turks, Duits, Zweeds, Italiaans, Spaans, Sloveens en Bosnisch naar het Nederlands. Binnen deze twee projecten hebben negen titels in het verleden de Europese Literatuurprijs gewonnen.

Europese Prijzen

Creative Europe biedt ook ondersteuning aan de Culturele Hoofdsteden van Europa en de Europese Prijzen. Onder deze prijzen vallen de Europese Literatuurprijs voor literatuur met een Europees karakter, de EU prijs voor cultureel erfgoed (Europa Nostra Awards) voor bijzondere verdiensten op het gebied van de bescherming van het cultureel erfgoed en het Europees Erfgoedlabel voor plekken die de Europese geschiedenis weerspiegelen. De European Border Breaker Award wordt uitgereikt aan jonge veelbelovende Europese artiesten die succesvol zijn buiten de eigen landsgrenzen en de EU prijs voor hedendaagse architectuur (Mies van der Roheprijs) aan toonaangevende architectuurprojecten in Europa.

De **Europa Nostra Award** in de categorie ‘Conservation’ is in 2015 naar De Hallen Amsterdam gegaan. In de categorie ‘Dedicated Service’ heeft Huis Doorn Association of Friends de prijs gekregen. De Nederlandse organisatie Europa Nostra organiseert de prijsuitreiking en krijgt daar 250.000 euro per jaar voor.

Vanaf 2016 wordt de **Young Talent Architecture Award** (YTAA) toegevoegd aan deze prijzen. Deze prijs heeft tot doel het talent van net afgestudeerde architecten, stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten te ondersteunen.

De **European Border Breaker Awards** worden jaarlijks uitgereikt tijdens Eurosonic Noorderslag in Groningen. Hiertoe heeft Eurosonic Noorderslag in 2015 de tender gewonnen om in de periode 2015-2018 de prijsuitreiking en live televisieprogramma te coördineren. Hier krijgt Eurosonic Noorderslag jaarlijks 400.000 euro voor.

Minister Jet Bussemaker en Jools Holland overhandigen de EBBA aan aan de Nederlandse zangeres Kovacs

RESULTATEN 2015

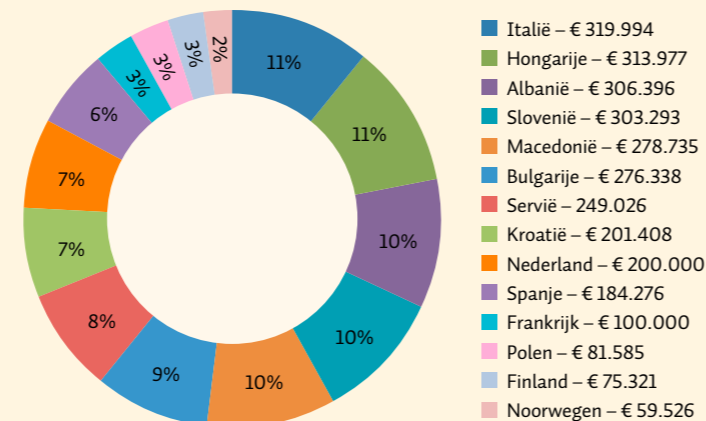
(IN EURO'S)

Betrokken Nederlandse organisatie	Project	Deadline	Status binnen samenwerking	Literaire Vertalingen	Platforms	Kleinschalige Samenwerkingsprojecten	Grootschalige Samenwerkingsprojecten	Coördinatie van uitreiking Europese Prijzen	Totaal 2015
Uitgeverij De Geus B.V.	Forging European citizenship through literature	februari 2015	n.v.t.	100.000					
World Editions B.V.	The World Is Our Oyster	februari 2015	n.v.t.	100.000					
Eurosonic Noorderslag	European Talent Exchange Platform 3.0	februari 2015	Projectleider		500.000				
Zuyd Hogeschool	Platform of European Theater Academies	oktober 2015	Projectleider			200.000			
Cross-Linx	C3CIC Club Contemporary Classical Subset Indie Classical	oktober 2015	Partner			200.000			
NHTV Internationale Hogeschool Breda	Together Reaching AudienCES	oktober 2015	Partner			149.737			
Nederlandse Violconcurse	Give Music a Future	oktober 2015	Partner			200.000			
Open State Foundation	Labourgames	oktober 2015	Partner			199.936			
Dancing on the Edge	Performance(s) between two shores: Arab Artists in Europe	oktober 2015	Partner			195.803			
DW-RS producties	Theatrum Mundi - a journey through European performing arts	oktober 2015	Partner			200.000			
Orkest van het Oosten	European Orchestra LABORatory II	oktober 2015	Projectleider				1.485.564		
Codarts Rotterdam	Dance On, Pass On, Dream On	oktober 2015	Partner				1.832.661		
Holland Dance Festival	Dance On, Pass On, Dream On	oktober 2015	Partner						
7scenes	Risk Change	oktober 2015	Partner				1.570.520		
Oerol Festival	In Situ Act	oktober 2015	Partner				1.940.000		
Van Abbemuseum	smARTplaces - A European Audience Development Project	oktober 2015	Partner				2.000.000		
Nationale Opera & Ballet	Young Opera Makers	oktober 2015	Partner				2.000.000		
Gaudeamus Muziekweek	Ulysses	oktober 2015	Partner				2.000.000		
Nederlands Philharmonisch Orkest	Music Up Close Network: connecting orchestral music to young audiences	oktober 2015	Partner				1.732.500		
Eurosonic Noorderslag	Coördinatie van de European Border Breaker Awards	n.v.t.	n.v.t.					400.000	
Europa Nostra	Coördinatie van de Europa Nostra Awards	n.v.t.	n.v.t.					250.000	
Totaal NEDERLAND (als projectleider)				200.000	500.000	200.000	1.485.565	650.000	3.035.565
Totaal projecten met NL participatie (als projectleider of partner)				200.000	500.000	1.345.477	14.561.247	650.000	17.256.724
Totaal EUROPA				2.936.177	1.455.426	9.847.361	27.291.922	1.200.000	42.730.886
Aandeel toegekende projecten met Nederland als projectleider				6,81%	34,35%	2,03%	5,44%	54,17%	7,10%
Aandeel toegekende projecten met Nederlandse participatie (projectleider en/of partner)				6,81%	34,35%	13,66%	53,35%	54,17%	40,38%

Aan deze cijfers kunnen geen rechten worden ontleend

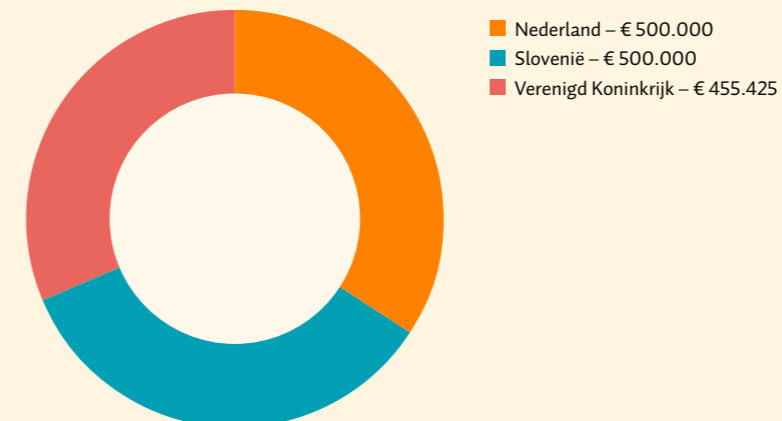
Resultaten van de oproep voor Literaire Vertalingen.

Met 200.000 euro haalt Nederland 7% uit het totaalbudget van de oproep

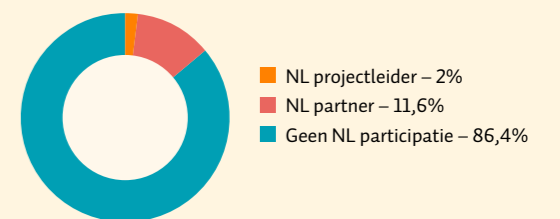

Resultaten van de oproep voor Platforms

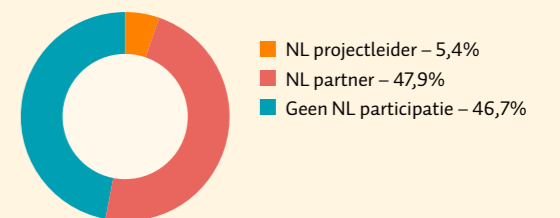
Voor de oproep werden 47 projecten ingediend en slechts drie ondersteund. Eurosonic Noorderslag was met ETEP 3.0 één van deze drie gesteunde projecten

Participatie Nederlandse organisaties in Kleinschalige Samenwerkingsprojecten

Participatie Nederlandse organisaties in Grootschalige Samenwerkingsprojecten

Vooruitblik 2016

In 2016 start binnen Creative Europe een nieuwe **garantiefaciliteit** voor de culturele en creatieve sectoren (CCS), waarmee het makkelijker wordt om toegang te krijgen tot bankkredieten. Het totale budget bedraagt 120 miljoen euro. In 2015 bereidden de Europese Commissie en het Europees Investeringsfonds (EIF) de implementatie voor. De voornaamste doelstelling van de faciliteit is om bij banken en andere financiële instellingen zorg te dragen voor een beter begrip van de sector, zodat gemakkelijker leningen kunnen worden afgesloten. Het resultaat moet een gebalanceerd (in geografische spreiding en in reikwijdte) leningenportfolio van banken zijn, dat uiteindelijk de groei van de culturele en creatieve sectoren bevordert.

Het Creative Europe programma heeft naast de subprogramma's MEDIA en Cultuur ook een **cross-sectoraal subprogramma**. In 2016 wordt binnen dit programma een oproep gepubliceerd ter bevordering van de integratie van vluchtelingen. Ook wordt een tender gepubliceerd voor een studie over de illegale handel in kunstwerken.

In 2020 loopt het huidige Creative Europe programma ten einde. Momenteel wordt al gekeken naar de mogelijkheden voor Europese ondersteuning van cultuur ná 2020. De Europese Commissie onderzoekt de mogelijkheden voor een specifieke strand gericht op de **muziekindustrie**. Deze nieuwe EU-strategie zal gericht zijn op muziek die met name op kwaliteit en innovatie gericht is.